

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9225 af 24/02/2011 (Historisk)

Krav om utilfredsstillende akustisk i et klasselokale, men hjemvisning af krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Arbejdsmiljøklagenævnet, j.nr. 5900218-10
og 5900219-10

Krav om tilfredsstillende akustisk i et klasselokale, men hjemvisning af krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Resumé

På en skole konstaterede Arbejdstilsynet tydelig rumklang under almindelig samtale og færden mellem 4 personer i et fysiklokalet. Fysiklokalet var indrettet med "hårde" vægge, gulv, loft og inventar, som underbyggede Arbejdstilsynets vurdering af, at de akustiske forhold ikke var tilfredsstillende.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at de akustiske forhold skulle forbedres, og at skolen skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Arbejdstilsynet henviste i den forbindelse til, at absorptionsarealet var mindre end 0,9 gange gulvarealet, idet Arbejdstilsynet anvendte reglen om krav til akustik i undervisningsområder.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet om de akustiske forhold i fysiklokalet, idet et flertal af nævnets medlemmer vurderede, at de akustiske forhold i fysiklokalet ikke var tilfredsstillende. Flertallet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret tydelig rumklang, og at dette underbygges af de "hårde" vægge.

Ifølge reglerne skal der bruges autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved arbejde, der foregår i klasselokaler i skoler, hvor der er en efterklangstid på mere end 0,9 sekund, mens der for undervisningsområder skal være et absorptionsareal på under 0,9 gange gulvarealet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at et fysiklokale er omfattet af reglen om klasselokaler.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet flertallet af nævnets medlemmer ikke fandt det tilstrækkeligt oplyst om efterklangstiden i klasselokalet var på mere end 0,9 sekund.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke, at Arbejdstilsynet havde dokumenteret unødigt støj og utilfredsstillende akustik, da lærere og ledelse hverken havde fundet ubehag eller rumklang, ligesom der kun arbejdes få timer om ugen i lokalet. Mindretallet fandt desuden ikke, at Arbejdstilsynet kan give påbud, når der er tale om en skole, og forholdene ikke er uforsvarlige.

[Adressat udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 22. februar 2011 behandlet klagen over Arbejdstilsynets afgørelse af 24. marts 2010. Klagen angår Arbejdstilsynets påbud om, at [navn udeladt] skal

- 1) forbedre de akustiske forhold i fysiklokalet
- 2) bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Arbejdsmiljøklagenævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Et flertal af Arbejdsmiljøklagenævnets medlemmer fastholder Arbejdstilsynets påbud om, at [navn udeladt] skal forbedre de akustiske forhold i fysiklokalet.

Det betyder, at [navn udeladt] skal efterkomme nævnets afgørelse om de akustiske forhold senest den 4. juli 2011 og skal sende en tilbagemelding herom til Arbejdstilsynet senest den 11. juli 2011.

Flertallet finder ikke sagen tilstrækkelig oplyst til, at der kan træffes afgørelse om, at [navn udeladt] skal bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til løsning af påbuddet.

Det betyder, at Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviser Arbejdstilsynets afgørelse af 24. marts 2010 med påbud om, at [navn udeladt] skal bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

B E G R U N D E L S E

Akustik i fysiklokalet

Et flertal af nævnets medlemmer vurderer, at de akustiske forhold i fysiklokalet ikke er tilfredsstillende.

Der lægges herved vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede en tydelig rumklang under almindelig samtale og færden mellem 4 personer i lokalet. Desuden underbygger rummets indretning med "hårde" vægge, gulv, loft og inventar Arbejdstilsynets konstatering af at de akustiske forhold i fysiklokalet ikke var tilfredsstillende.

Det er ikke sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, når de akustiske forhold medvirker til en unødigt støjbelastning. Der er tale om unødigt støjbelastning, hvis de akustiske forhold kan forbedres ved anvendelse af kendte tekniske foranstaltninger.

Autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Efter reglerne er der grundlag for et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når der blandt andet er konstateret en overtrædelse af arbejdsmiljøloven, der skyldes belastende akustiske forhold ved arbejde, der foregår i skoler i

- klasselokaler med en efterklangstid med mere end 0,9 sekund,
- undervisningsområder med et gennemsnitligt effektivt absorptionsareal på mindre end 0,9 gange gulvarealet.

I Arbejdstilsynets påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver har Arbejdstilsynet lagt vægt på, at fysiklokalet er et undervisningsområde, og at absorptionsarealet er væsentligt mindre end 0,9 gange gulvarealet.

Arbejdstilsynet har i udtalelsen af 18. juni 2010 ændret hjemmelsgrundlaget for påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet der er tale om et klasselokale. Grundlaget for påbuddet er, at kravet om en efterklangstid på 0,9 sekunder i klasselokaler, ikke er overholdt.

Flertallet af nævnets medlemmer er enig med Arbejdstilsynet i, at fysiklokalet er et klasselokale, men vurderer ikke, at sagen indeholder tilstrækkelige oplysninger til at fastslå, at efterklangstiden er så belastende, at den overstiger 0,9 sekunder.

Flertallet vurderer derfor ikke, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at nævnet kan træffe afgørelse om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, fordi Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret, at efterklangstiden overstiger grænsen for krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Afgørelsen er truffet af et flertal af Arbejdsmiljøklagenævnets 11 stemmeberettigede medlemmer. Flertallet udgør 6 medlemmer.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet har ved afgørelsen benyttet følgende regler:

Om akustik:

- § 38, stk. 1, § 39, stk. 1, nr. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008
- § 9, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 63 af 6. februar 2006 om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet.

Om Arbejdstilsynets ret til at give påbud:

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008.

Om autoriseret arbejdsmiljørådgiver:

- § 77 a, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008
- § 6, og § 29, nr. 4, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere.

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R

Sagen er afgjort på grundlag af de dokumenter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, herunder Arbejdstilsynets supplerende udtalelser af 6. august 2010 og 7. december 2010.

M I N D R E T A L S U D T A L E L S E

Mindretallet, som udgør 5 medlemmer, vurderer ikke, at Arbejdstilsynet har dokumenteret unødigt støj og utilfredsstillende akustik, da hverken ledelse eller ansatte har fundet ubehag eller rumklang i lokalet, ligesom de enkelte lærere kun arbejder få timer om ugen i lokalet.

Mindretallet finder i øvrigt ikke forholdene uforsvarlige. Arbejdstilsynet har derfor ikke kompetence til at give påbud om akustik, da der er tale om en skole, som efter reglerne om faste arbejdssteders indretning hører til en erhvervskategori, hvor Arbejdstilsynet kun kan give påbud, hvis Arbejdstilsynet konstaterer forhold, som er uforsvarlige.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

Kopi til

[Adressat udeladt]

Arbejdstilsynet, Postboks 1228, 0900 København C.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 63 af 6. februar 2006 om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet

...

Kapitel 2 Arbejdsgiverens pligter

...

§ 9. Unødig støjbelastning skal undgås. Støjniveauet under arbejdet, herunder niveauet for infralyd og ultralyd, skal derfor holdes så lavt, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

Stk. 2. De akustiske forhold skal være tilfredsstillende.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

...

Kapitel 2 Påbud om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

...

§ 6. Arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en eller flere afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen om et eller flere komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i kapitel 3, når overtrædelserne er

- 1) konstateret ved et enkeltstående tilsyn eller ved et tilsynsforløb bestående af screening og et deraf efterfølgende tilsyn, og
- 2) konstateret ved tilsyn med arbejde tilknyttet én produktionsenhed.

Stk. 2. Der afgives ikke påbud efter stk. 1, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

...

Kapitel 3 Komplekse og alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen

...

Det fysiske område

...

§ 29. Belastende akustiske forhold ved arbejde, der foregår i

- 1) produktionslokaler med et rumfang på mindre end 1000 m³, hvor der er en gennemsnitlig efterklangstid på mere end 1,3 sekund,
- 2) produktionslokaler med et rumfang på mere end 1000 m³, hvor der er et gennemsnitligt effektivt absorptionsareal på mindre end 0,6 gange gulvarealet,
- 3) lokaler i daginstitutioner, hvor der er en gennemsnitlig efterklangstid på mere end 0,6 sekund,
- 4) klasselokaler i skoler, dog bortset fra sang- og musiklokaler, hvor der er en efterklangstid på mere end 0,9 sekund,
- 5) undervisningsområder i skoler med et gennemsnitligt effektivt absorptionsareal på mindre end 0,9 gange gulvarealet eller
- 6) flerpersoners kontorer større end 300 m³ med et gennemsnitligt effektivt absorptionsareal på mindre end 0,9 gange gulvarealet.

...